

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΘῆΜΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ

❧ ❧ ❧

Ἰδοὺ ἓνα λεπτὸν ψυχικὸν ἄνθος ποῦ ἐστρώθη πρόωρα κάτω εἰς τὴν γῆν ὅταν ἡ λαίλαψ ἐπέρασε καὶ ἐνομίζαμεν ὅτι εἶχε σταματήσῃ ὁ Μέγας Θεριστῆς.

“Ὅταν ἡ Πατρίς ἐσάλπισε μέσα εἰς τὴν σάλπιγγα τοῦ αἰσθήματος διὰ τὰ καλέση τὰ παιδιὰ της, ἡ εὐγενὴς Ἀθηναία δεσποῖνα ἐμόναζεν εἰς κάποιαν χιονισμένην κορυφὴν τῶν Ἑλβετικῶν Ἀλπεων. Λέγουσι ὅτι εἰς τὰ μέρη αὐτά, ποῦ πυκνὸν χιόνιον ἀποτελεῖ βαρὺ σάβανον τῆς χειμωνιάτικης γῆς, οἱ ἤχοι πνίγονται καὶ χάνουσι τὴν ἔντασίν των. Ἄλλ’ οἱ ἤχοι ποῦ διευθύνονται πρὸς τὴν ψυχὴν δὲν σταματοῦν ἐμπρὸς εἰς τὰ στρώματα τῆς χιόνος. Καὶ ἡ ὡραία ψυχὴ τῆς Ἀθηναίας δεσποίνης ἐκλονίσθη εἰς τὸ ἄκουσμα τῆς φωνῆς μὲ τὴν ὁποίαν

ΞΑΝΘΑ ΤΑ ΠΑΡΘΕΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΗΣ ❧ ἡ Ἑλληνικὴ Πατρίς ἐκα-

λοῦσε τὰ παιδιὰ της. Ἐνα πρῶτὴν τὴν εἶδαμεν ἐπιστρέφουσιν εἰς τὰς Ἀθήνας μετὰ μακρὰν ἀπουσίαν. Ἦτον ἡ ἴδια, μὲ τὸ κομψὸν ἀνάστημα, τὰ μισοκλεισμένα μυωπικὰ ἀλλὰ φωτεινῶτα μάτια, τὸ μειδιάμα τὸ γλυκύτατον, — προνομιτικὸν δῶρον τῆς φύσεως πρὸς τὴν ὡραίαν οἰκογένειαν — μὲ τὸ ἐράσιμον καὶ τὴν λεπτότητα ποῦ τὴν ἐξεχώριζαν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἐσώρευε γύρω της τὰς συμπαθείας καὶ τὰς ἐκτιμήσεις.

Ἦλθε λοιπὸν εἰς τὰς Ἀθήνας τὴν στιγμὴν ποῦ ἡ Ἑλλὰς ἤρπαξε τὰ ὄπλα της καὶ ποῦ κάθε Ἑλληνικὴ ψυχὴ ἐπτερυγίζε πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν προαιωνίων πόθων. Νὰ πολέμησῃ δὲν ἦτον καμωμένη, τὰ ὄπλα καὶ τὸ αἷμα δὲν ἦσαν διὰ τὴν λεπτὴν αὐτὴν φύσιν τὴν καμωμένην ἀπὸ καλοσύνης, ἀπὸ χάριν καὶ ἀπὸ μειδιάματι. Χερᾶκια λεπτὰ δὲν εἶναι προωρισμένα διὰ τὸ γυατάγαμι. Ἄλλ’ εἰς τὰς ἡμέρας μας ἀκόμη καὶ τὸ λεπτότερον λουλούδι τοῦ ἀγροῦ βρῖσκει, ἂν θέλῃ, τὸν προορισμὸν του. Καὶ ἀφοῦ δὲν θὰ ἠμποροῦσε αὐτὴ ἡ ἴδια νὰ πολέμησῃ, προσεφέρθη νὰ βοηθήσῃ ἐκείνους ποῦ θὰ ἐπολεμοῦσαν. Ἄν δὲν ἦτον δυνατὸν ν’ ἀρπάξῃ τὴν πυρίνην ρομφαίαν τῶν ἀρχαγγέλων, δὲν εἶχε τάχα τὴν καλοσύνην, τὴν ἀγαθότητα, τὴν γλυκύτητα, τὸ μειδιάμα, τὸ βάλασμον τῶν

Χερουβείμ; Καὶ ἔγιγε νοσοκόμος. "Ὅσοι ἐπήγαν εἰς τὴν τραχείαν καὶ δευρὴν ἐκστρατείαν τῆς Ἡπείρου καὶ ἔφθασαν εἰς τὰ Νοσοκομεία ὅπου ἐβοηκοῦσαν ἐκεῖνοι που τοὺς εὐρήκεν εἰς τὸν δρόμον του τὸ βόλι, τὴν συνήντησαν σκυμμένην εἰς τὸ κρεβάτι τοῦ πόνου, λευκὴν μέσα εἰς τὴν λευκὴν στολὴν τῆς νοσοκόμου, περυνγίζουσαν ἀπὸ κρεβάτι εἰς κρεβάτι, βοηθοῦσαν, παρηγοροῦσαν, βαλσαμῶνουςαν. Ἡ «γλυκεία αὐδὴ» τοῦ ἀθανάτου ποιητοῦ ἢ ὅποια ἔφρεν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ σοφοῦ Νέστορος, εἶναι καὶ αὐτὴ ἓνα φάρμακον ὑπέροχον, ἴσως τὸ δραστικώτερον φάρμακον. "Ἀνθρωποι, ποὺ ἐπονοῦσαν, ἐκοιμήθησαν γλυκὰ νανουρίζομενοι ἀπὸ τὰ λόγια τῆς καὶ ἄνθρωποι ποὺ ἐχαροπάλευαν παρέδωσαν ἡρέμα τὴν ψυχὴν των, στηρίζοντες τὸ τελευταῖον βλέμμα εἰς τὰ μάτια τῆς.

Καὶ ὅταν ὁ ὄλεθρος ἐτελείωσεν πλέον τὸ ἔργον του καὶ ἡ νοσοκόμος ἐπρόκειτο νὰ γυρίσῃ εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν γαλήνην τοῦ σπητιοῦ τῆς — ἡσυχίαν τὴν ὅποιαν τόσον ἀγαποῦσε αὐτὴ ἡ ἀληθινὴ ἀριστοκρατικὴ φύσις — ἔξαφνα ἡ Μοῖρα ἐνθυμήθη καὶ αὐτὴν. Εἰς ἓνα ἀτύχημα αὐτοκινήτου, ὁ θάνατος ποὺ ἐπαρμόνευε τὴν ἤρπασε. Ἐχε σῶσιν τόσους ἀπὸ τὰ νύχια του ἢ λεπτὴ καὶ ἀγαθὴ αὐτὴ γυναῖκα, ὅστε ἡ μεγάλη ἠλιθία δύναμις, ἡ ἀγρία καὶ ἐκδικητικὴ, ἐνόμισεν ὅτι ἔπρεπε νὰ τὴν καλέσῃ εἰς ἐξόφλησιν.

Ἡ θλιβερὰ εἶδησις ἔπεσεν ὡς κεραυνός. "Ὅσοι τὴν ἤξευραν μόνον ἀπὸ τὴν δράσιν τῆς εἰς τὴν Ἡπειρον τὴν ἔκλαψαν μὲ θερμὰ δάκρυα. "Ὅσοι τὴν ἐγνώριζαν ἀπὸ πρὶν καὶ εἶχαν τὴν τύχην νὰ τὴν πλησιάσουν καὶ νὰ τὴν παρακολουθήσουν, νὰ ἐκτιμῆσουν τοὺς ἀνεκτιμῆτους θησαυροὺς τῆς ψυχῆς τῆς, δὲν θὰ τὴν λησμονήσουν ποτέ. Ἐκείνη ὑπῆρξεν ἡ εὐτυχὴς ποὺ ἐτερμάτισεν ἀποτόμως τὴν ζωὴν τῆς

✿ ΜΑΡΙΑ Γ. ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΟΥ ✿

εἰς στιγμήν πού εἶχε τελειώσῃ τὸ ὑπέρτατον καθήκον ὡς γυναῖκα καὶ ὡς πατριώτις.

Ἄλλὰ οἱ ἀπομένοντες θὰ αἰσθάνωνται πάντοτε τὸ κενὸν πού ἀφήνουν πίσω των αὐτὰ τὰ προνομιούχα πλάσματα, ὑπέροχα φωτεινά μετέωρα, στελλόμενα κάποτε ἀπὸ τὴν Δημιουργίαν διὰ νὰ ἐνθυμίζουν εἰς τὴν σκοτεινὴν κακίαν τοῦ κόσμου, τὸ φῶς, τὸ γλυκὺ φῶς πού περνᾷ βιαστικὸν καὶ φωτίζει καὶ ἔπειτα χάνεται εἰς τὸ βάθος τῶν ἀνεξερευνητῶν βουλῶν τῆς θείας προνοίας.

(Ἐν Ἀθήναις τῇ 11ῃ Μαρτίου 1914)

Γεώργιος Β. Τσοκόπουλος

✻ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΥΚΩΜΑ ΧΑΡΙΕΣΣΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ✻

* * * *

Ποτὲ σὲ τίποτε γερά
μὴ δένης τὴν καρδιά Σου,
γιατὶ τὸ πῶς θὰ ξεδεθῆς
στὰ ἴσπερνά στοχάσου...

(Σααδῆς: 1908)

Μ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

❖ Η ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΘΗΝΩΝ ❖

* * *

Ἐν ἓκ τῶν τελειοτάτων μορφωτικῶν ἰδρυμάτων ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἀληθῶς ἡ Ἑλληνογαλλικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν. Τὸ ἔργον τοῦ μεγαλοορέκτου ἰδρυτοῦ αὐτῆς κ. Γ. Μεταξᾶ ὑπὸ τὴν σφιβαρὰν καὶ φωτεινὴν του διαχείρισον ἀνῆλθεν ἐντὸς βραχυτάτου χρόνου διὰ καταπληκτικῶν ἀλμάτων εἰς τοιαύτην ὄντως ἐπίφθονον περιορῆν ἐπιτυχίας καὶ ἐπιβολῆς εἰς τὴν κοινὴν συνείδησιν. Τὸ ὥρατον ἔργον του ἔχον νὰ ἐπιδείξῃ σήμερον ἀριθμοὺς καὶ πράγματα μεγαλοφρονούντα ἀφ' ἑαυτῶν ὑπερικόντησεν ἀληθῶς πᾶσαν προσδοκίαν. Καὶ ὁ κ. Μεταξᾶς δικαιοῦται νὰ ὑπερφανεύηται ὅτι τὸ ἰδανικόν του, ὄπερ ὄνειροπόλησε διὰ τὴν Ἑλληνογαλλικὴν Σχολήν του, ὅπως τοῦτέστι δι' αὐτῆς καταστήσῃ περὶ τὴν προσφυγῆν τῶν Ἑλληνοπαίδων εἰς ξένα προσηλυτιστικὰ Λύκεια, ἔλαβε σάρακα καὶ ζῶην καὶ κάλλος ἀπροσδόκητον.

Ὁ κ. Μεταξᾶς ἐπροέκτισεν ἤδη τὸ Πανελλήνιον διὰ δύο μεγάλων διδακτηρίων τελείων, εἰς τὰ ὅποια σὶν τῇ Ἐθνικῇ ἀγωγῇ καὶ τῇ κλασσικῇ ἐκπαιδεύσει, ἐξεσηφέλισε τὴν πλήρη ἐκμάθησιν τῶν ξένων γλωσσῶν καὶ τὴν προπαρασκευὴν ἰσχυρῶν βραχιόνων καὶ ἐργατῶν διὰ τὸν πρακτικὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

✻ Οἱ κατὰ τὴν 25ῃν Μαρτίου 1912 παραστήσαντες ἐν τῷ ἡλιαστικῷ Θεάτρῳ τὸ διὰ τῆς Σχολῆς γραφέν καὶ μελοποιήεν Ἐθνικὸν δράματιον. ✻